

POGLEDI NA POSLOVNI SISTEM

POMEMBNI POGLEDI NA POSLOVNI SISTEM

- organizacijski pogled (formalna organiziranost, organizacijska struktura),
- normativni pogled(poslovna pravila, postopki, dejanja),
- funkcijski pogled (delitev in struktura poslovnih funkcij, procesov in postopkov),
- procesni pogled (algoritmi, potek dela),
- podatkovni pogled (podatki in podatkovne strukture),
- kontrolni pogled (integracija procesnega, organizacijskega in podatkovnega pogleda).

PREDSTAVITEV POGLEDOV NA POSLOVNI SISTEM

POGLEDI	METODE IN TEHNIKE
organizacijski pogled	organigram
funkcijski pogled	funkcijski graf
procesni pogled	diagram poteka, razširjeni diagram poteka EPC (event-driven process chain), razširjeni EPC DTP (diagram toka podatkov) odločitvene tabele UML
podatkovni pogled	E – R diagrami, slovarji DTP , podatkovni modeli
kontrolni (kombinirani) pogled	extended EPC

PREGLED METOD IN TEHNIK MODELIRANJA POSLOVNIH PROCESOV

Strukturni grafi

Diagram toka podatkov

Diagrami poteka

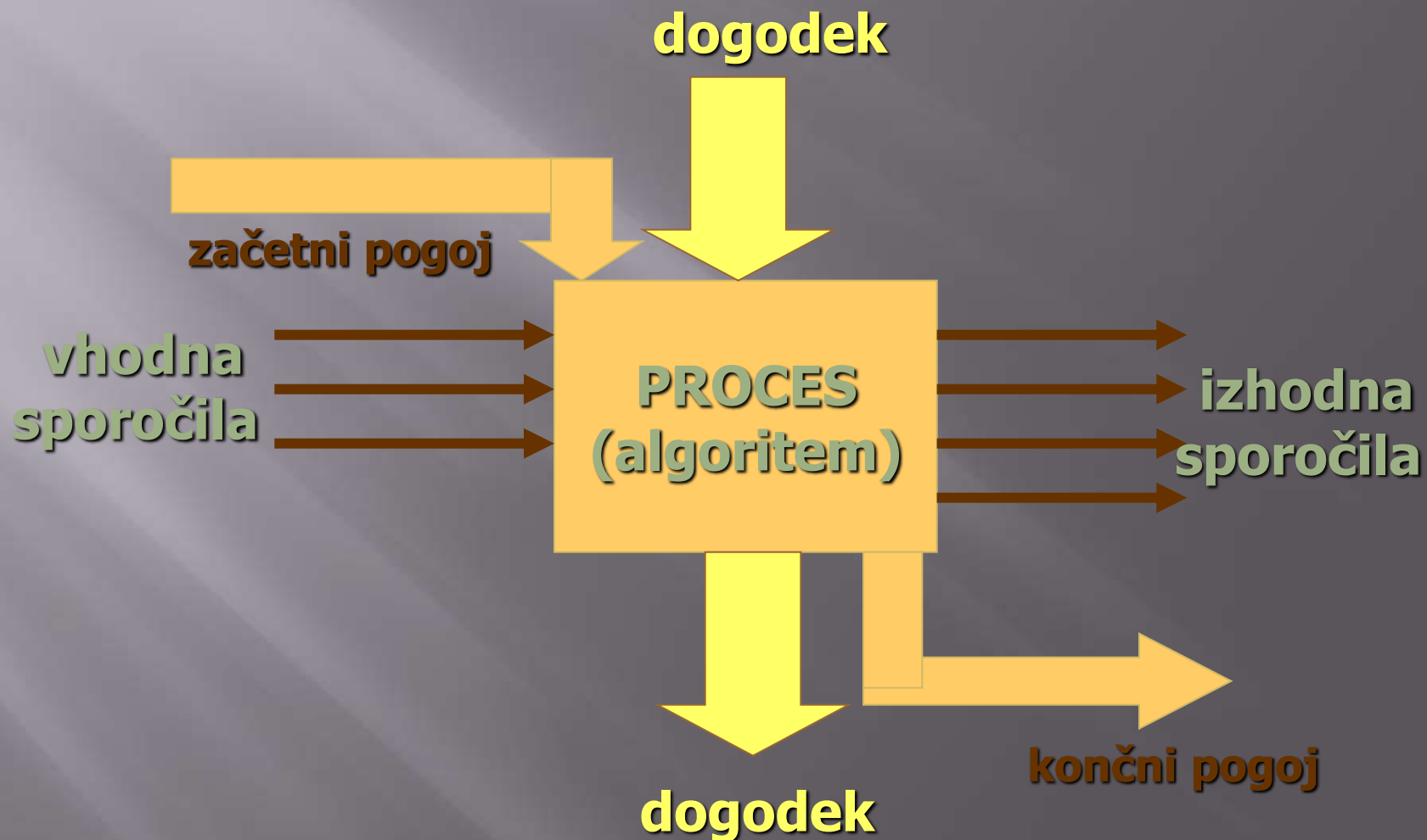
EPC diagrami

E-R diagrami

UML diagrami

MODELIRANJE

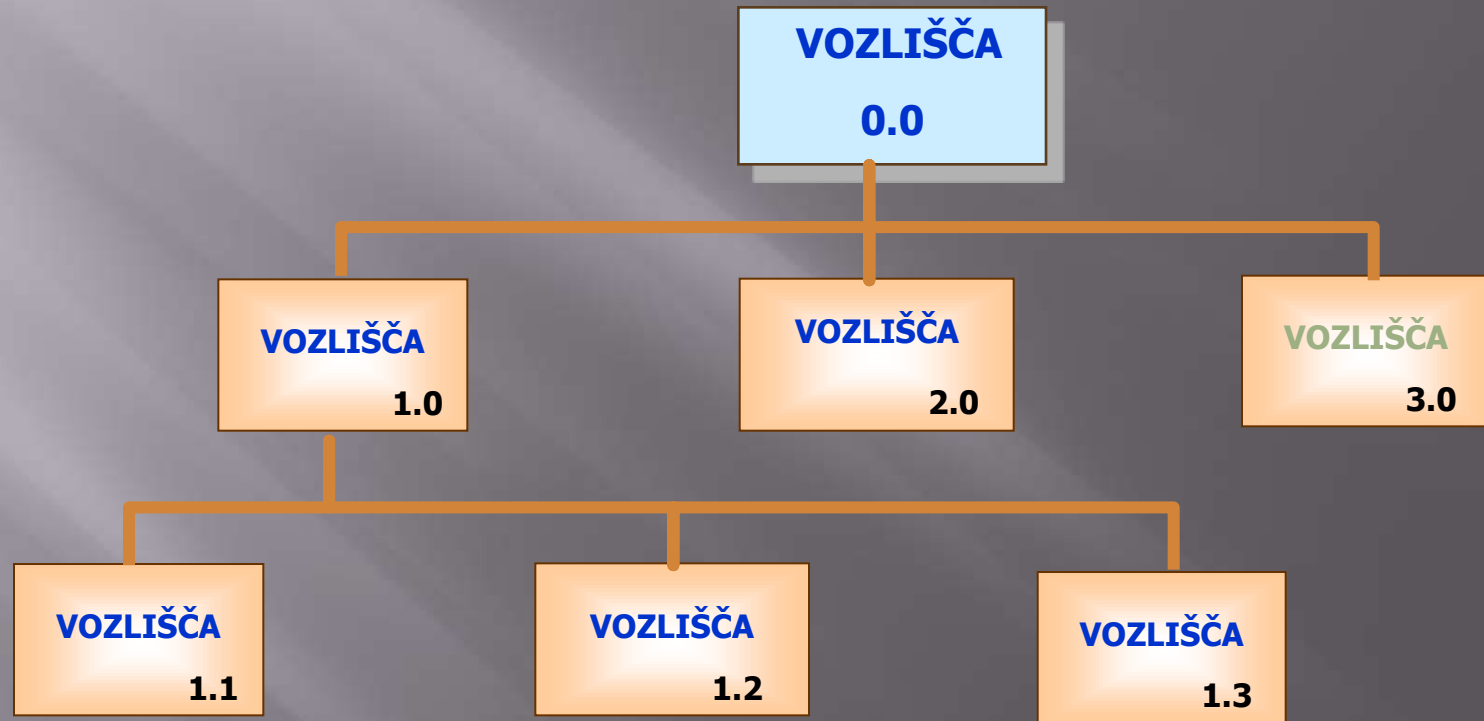
KONCEPTI ZA OPREDELITEV POSLOVNIH PROCESOV

FUNKCIJSKI GRAF

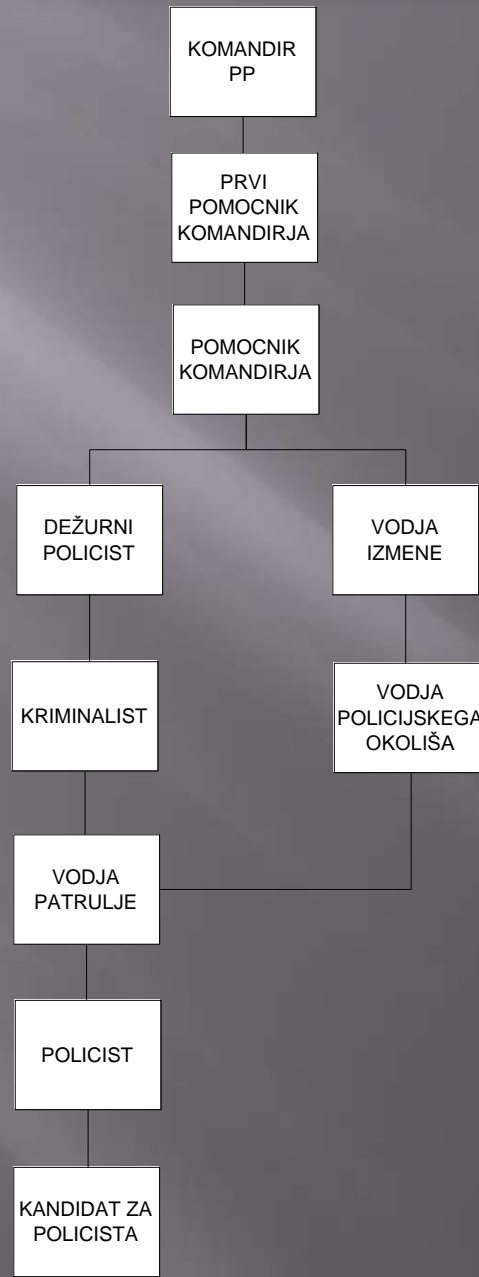
- Instrument za predstavitev **funkcijskega pogleda**
- **hierarhični graf**, ki predstavlja celoto postopkov obravnavanega poslovnega procesa – statična struktura
- do grafa pridemo z metodo **funkcijske dekompozicije**
- **sestavljani in elementarni postopki**
- pravila pri izdelavi grafa
- številčenje postopkov

STRUKTURNI GRAF

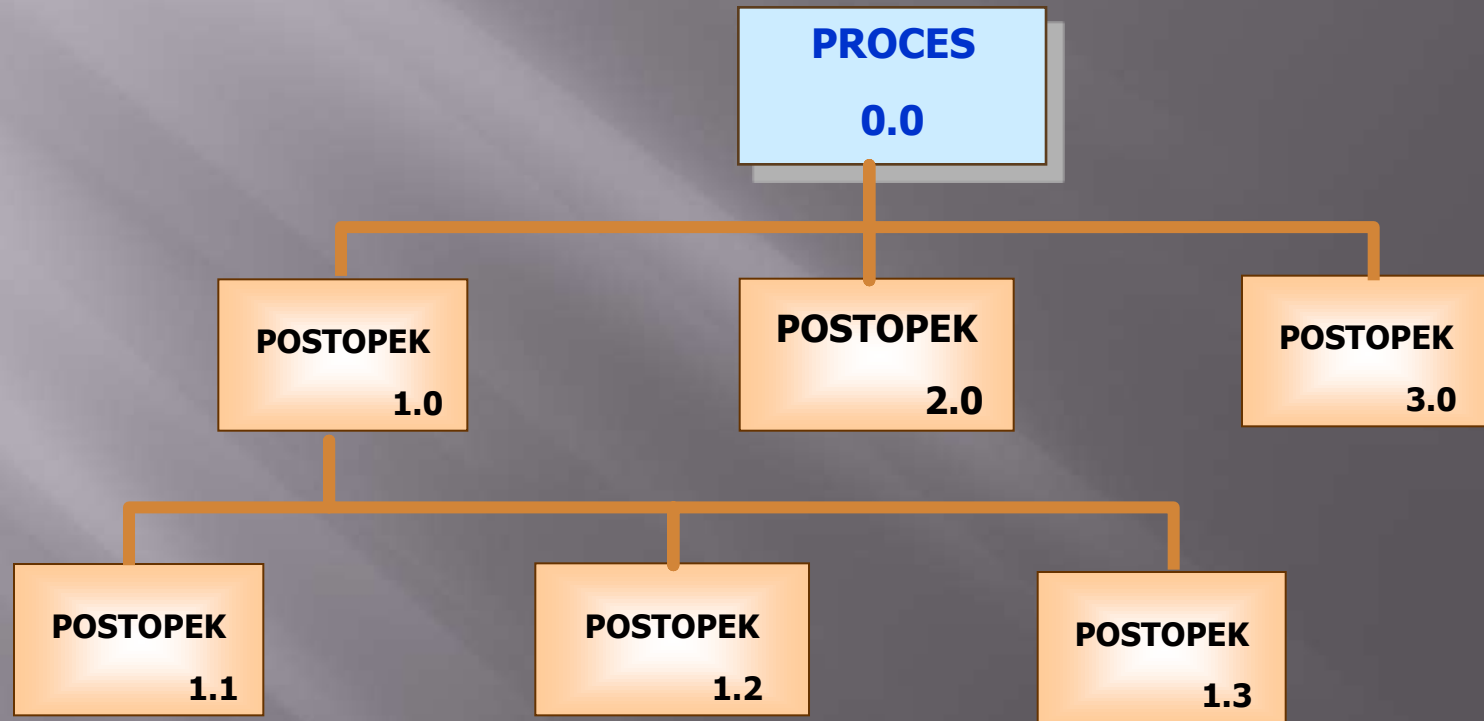

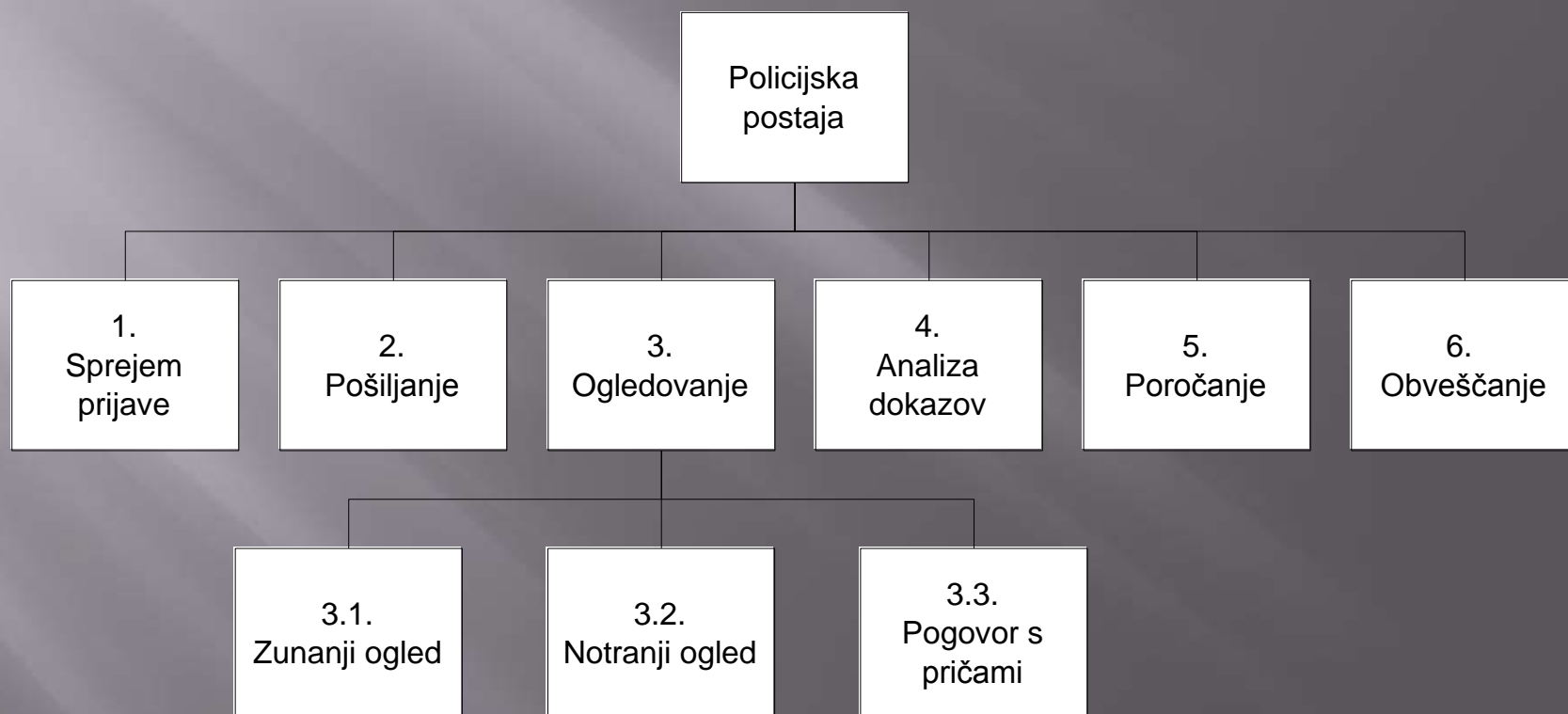
STRUKTURNI GRAF

FUNKCIJSKI GRAF

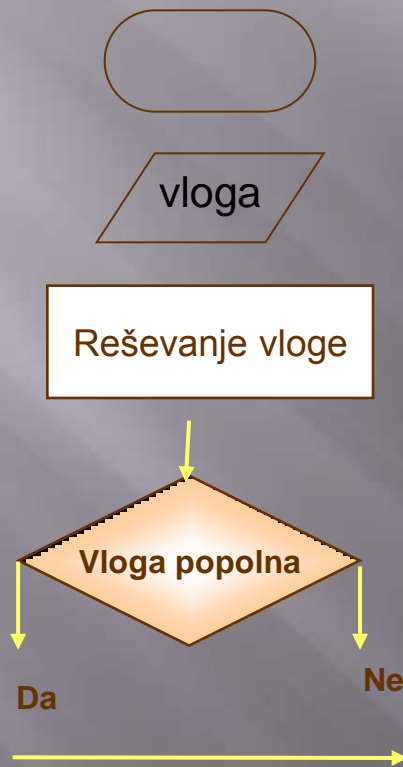

FUNKCIJSKI GRAF POLICIJSKE POSTAJE

DIAGRAM POTEKA

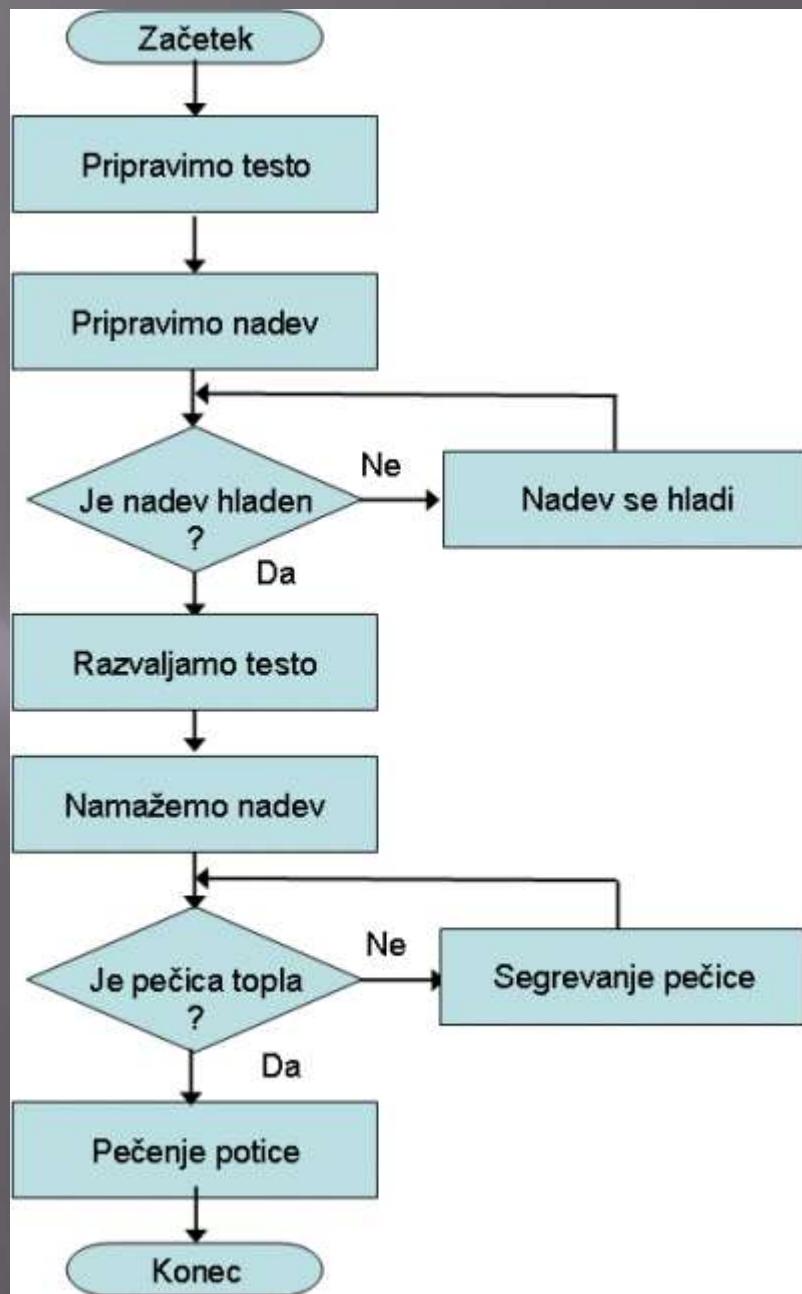
Legenda:

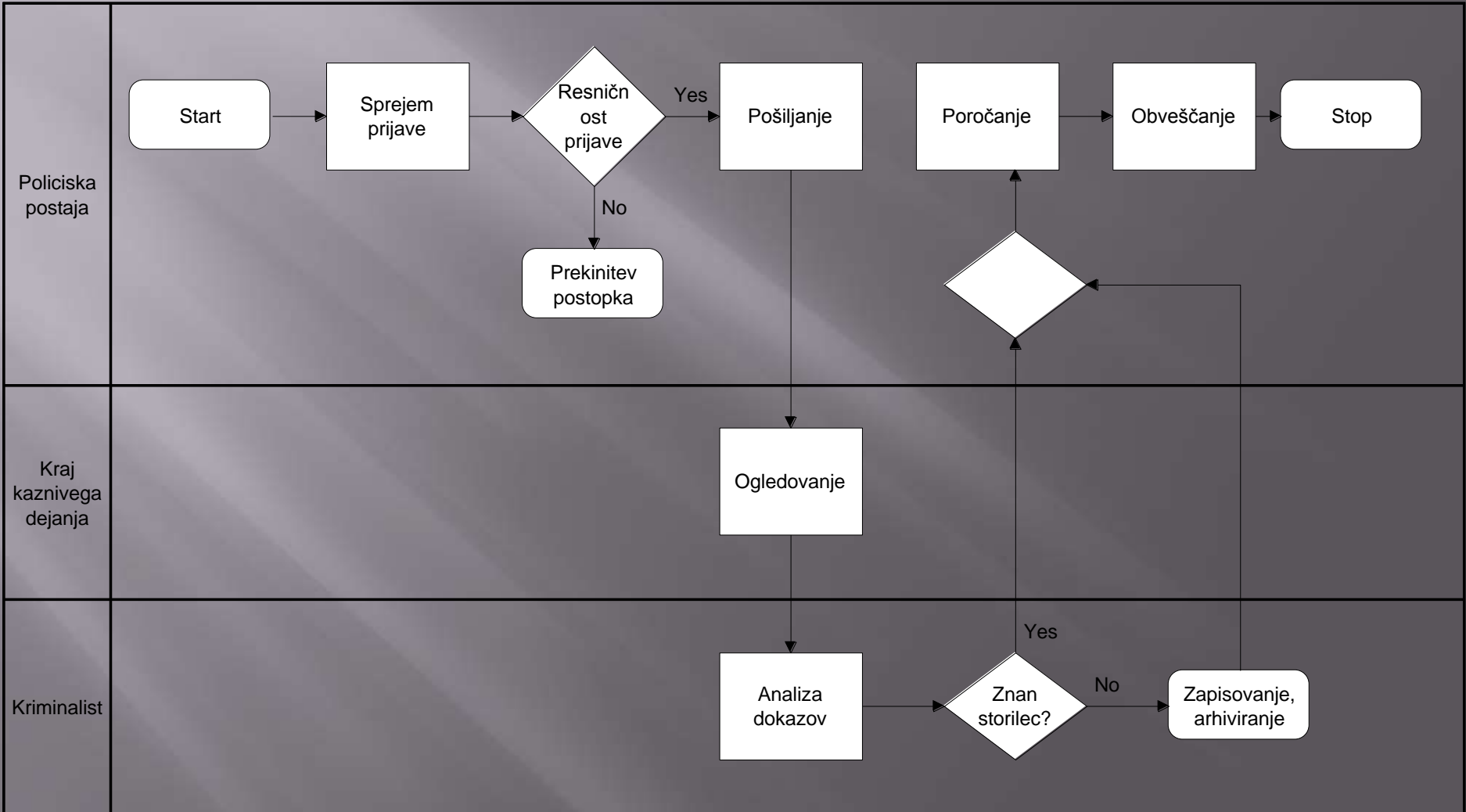
- označuje začetek ali konec
- označuje vhodno ali izhodno sporočilo
- označuje proces, aktivnost ali zaporedje aktivnosti
- označuje odločitev
- označuje kontrolni tok (smer izvajanja aktivnosti)

DIAGRAM POTEKA

- Prikazuje potek izvajanja procesa
- Posebej so poudarjene odločitve

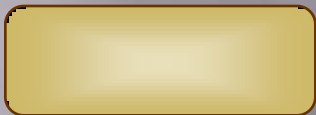
RAZŠIRJENI DIAGRAM POTEKA

EPC (EVENT-DRIVEN PROCESS CHAIN) LEGENDA

- označuje dogodek (event), dejanje ali stanje, ki sproži ali omogoči izvajanje procesa ali stanje po njegovi izvedbi;

- označuje eno ali več medsebojno povezanih aktivnosti, postopkov ali procesov (function);

- logični povezovalniki, ki določajo potek aktivnosti:
  - in : vzporedne aktivnosti,
  - ali : alternativne aktivnosti.

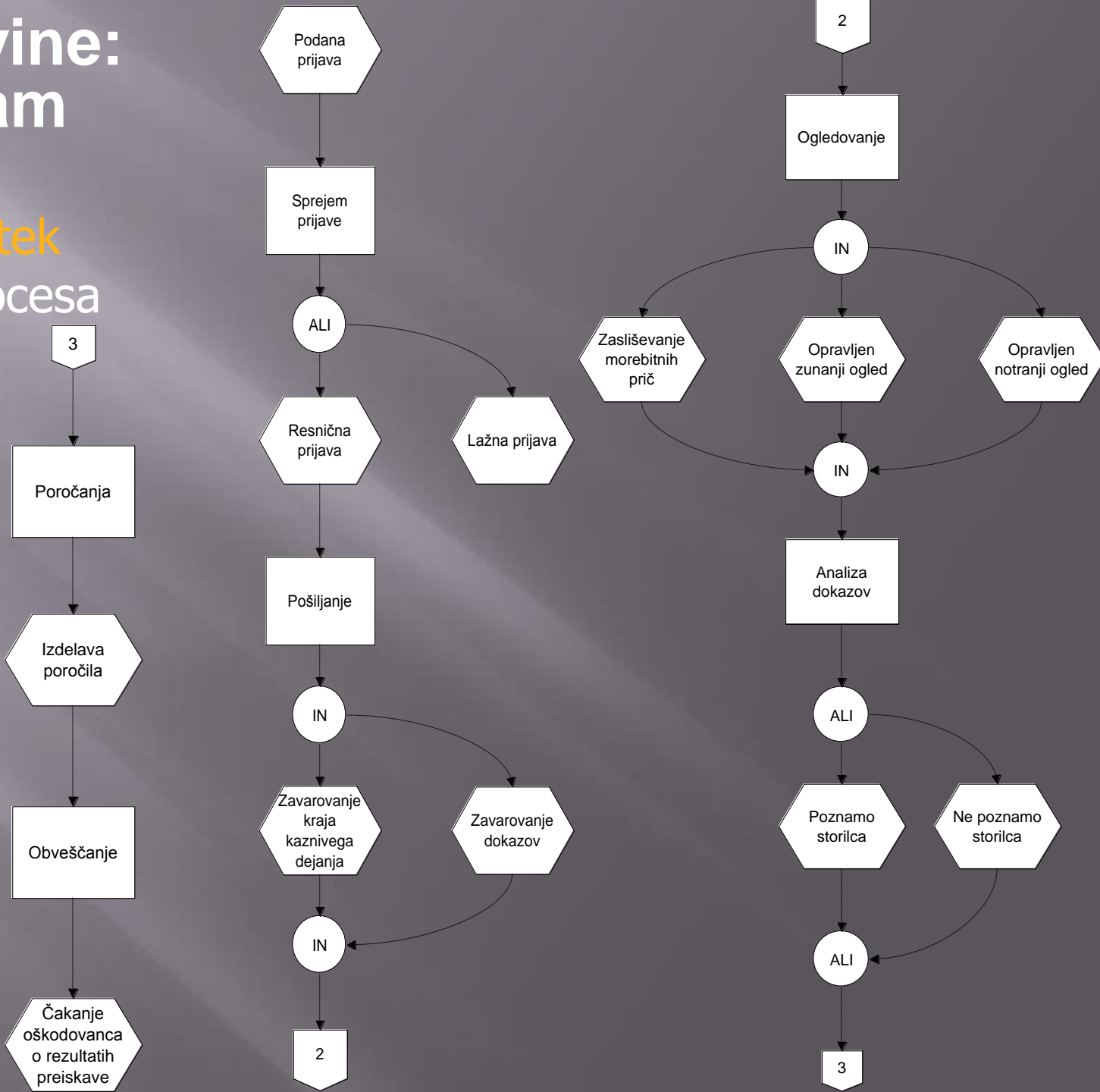
- kontrolni tok

- povezovalnik strani

Prijava tatvine: EPC diagram

- Prikazuje potek izvajanja procesa
- Posebej so poudarjeni pogoji za izvajanje aktivnosti

DIAGRAM TOKA PODATKOV (DTP)

Diagram toka podatkov

(data flow diagram – DTP)

omogoča opredelitev vseh informacijskih tokov, ki nastopajo v okviru obravnavanega procesa ter med obravnavanim procesom in njegovo okolico.

KONCEPTI DIAGRAMA TOKA PODATKOV (DTP)

Koncepti:

- postopek (proces, aktivnost),
- zunanja entiteta,
- zbirka podatkov,
- tok podatkov:
  - zunanja entiteta – postopek,
  - postopek – zbirka podatkov.

OSNOVNI SIMBOLI DIAGRAMA TOKA PODATKOV

Legenda:

sprememba
stalnega bivališča

postopek / proces / aktivnost

občan

zunanja entiteta

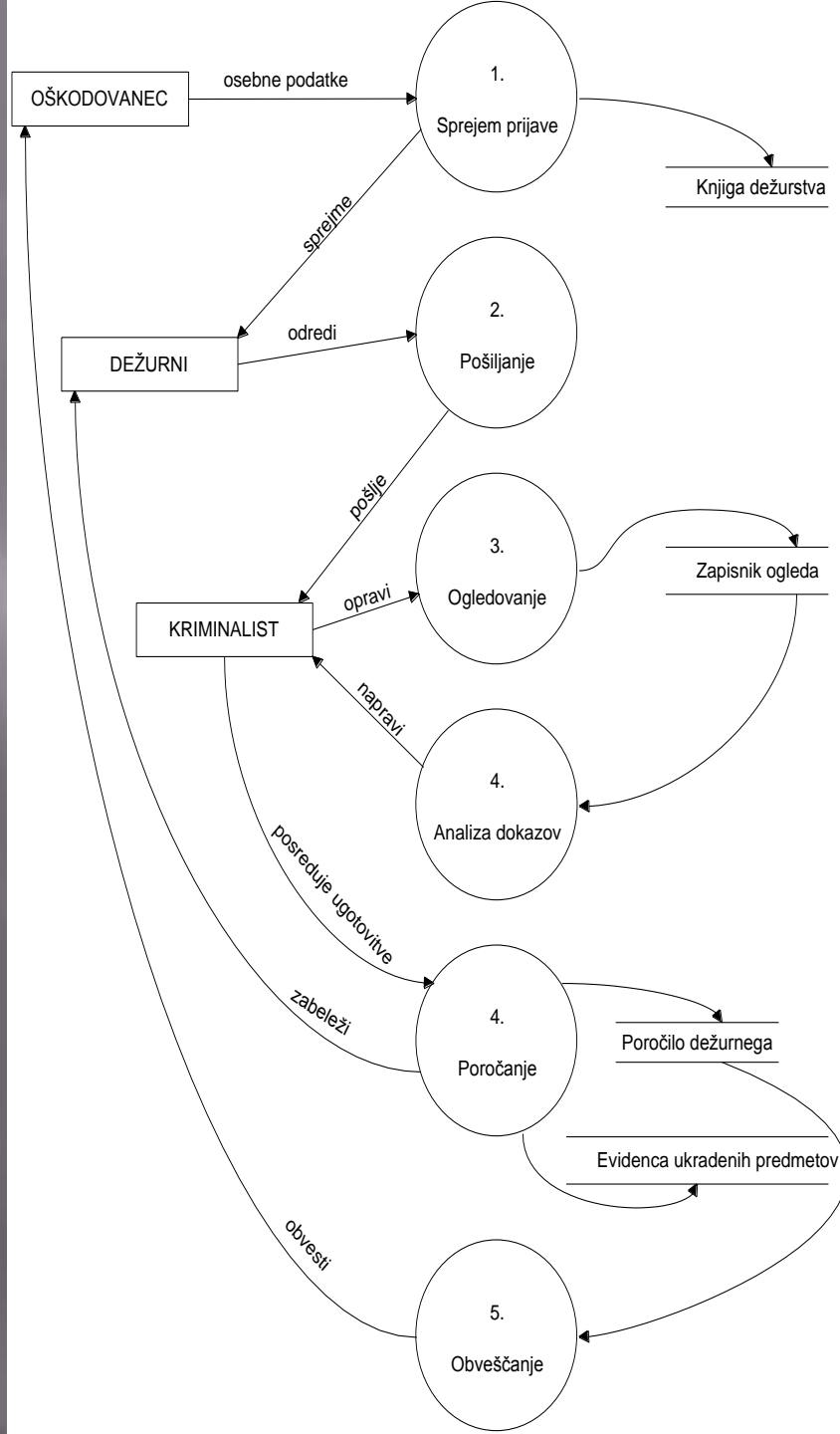
Evidenca stalnega
prebivalstva

zbirka podatkov

vloga

tok podatkov / dokumentov

Prijava tatvine: DIAGRAM TOKA PODATKOV

KONTROLNI POGLED

- **Združuje procesni, podatkovni in organizacijski pogled.**
- **Veže aktivnosti in vire potrebne za njihovo izvedbo.**
- **Razširjeni EPC diagram (eEPC).**

RAZŠIRJENI EPC - LEGENDA

dogodek

- Označuje dogodek (event), dejanje ali stanje, ki sproži ali omogoči izvajanje procesa ali posamezne funkcije.

aktivnost

- Označuje eno ali več medsebojno povezanih aktivnosti, postopkov ali procesov (function).

IN

ALI

- Logični povezovalniki, ki določajo potek aktivnosti:
  - IN: vzporedne aktivnosti,
  - ALI: alternativne aktivnosti.

Organizacijski
objekt

- Označuje subjekt, institucijo ali org.enoto, ki posamezno aktivnost, postopek ali proces izvede. Nastopa lahko samo v povezavi z aktivnostjo, nikoli z dogodkom. Označuje lahko tudi vlogo (role), ki jo ima izvajalec pri tej aktivnosti.

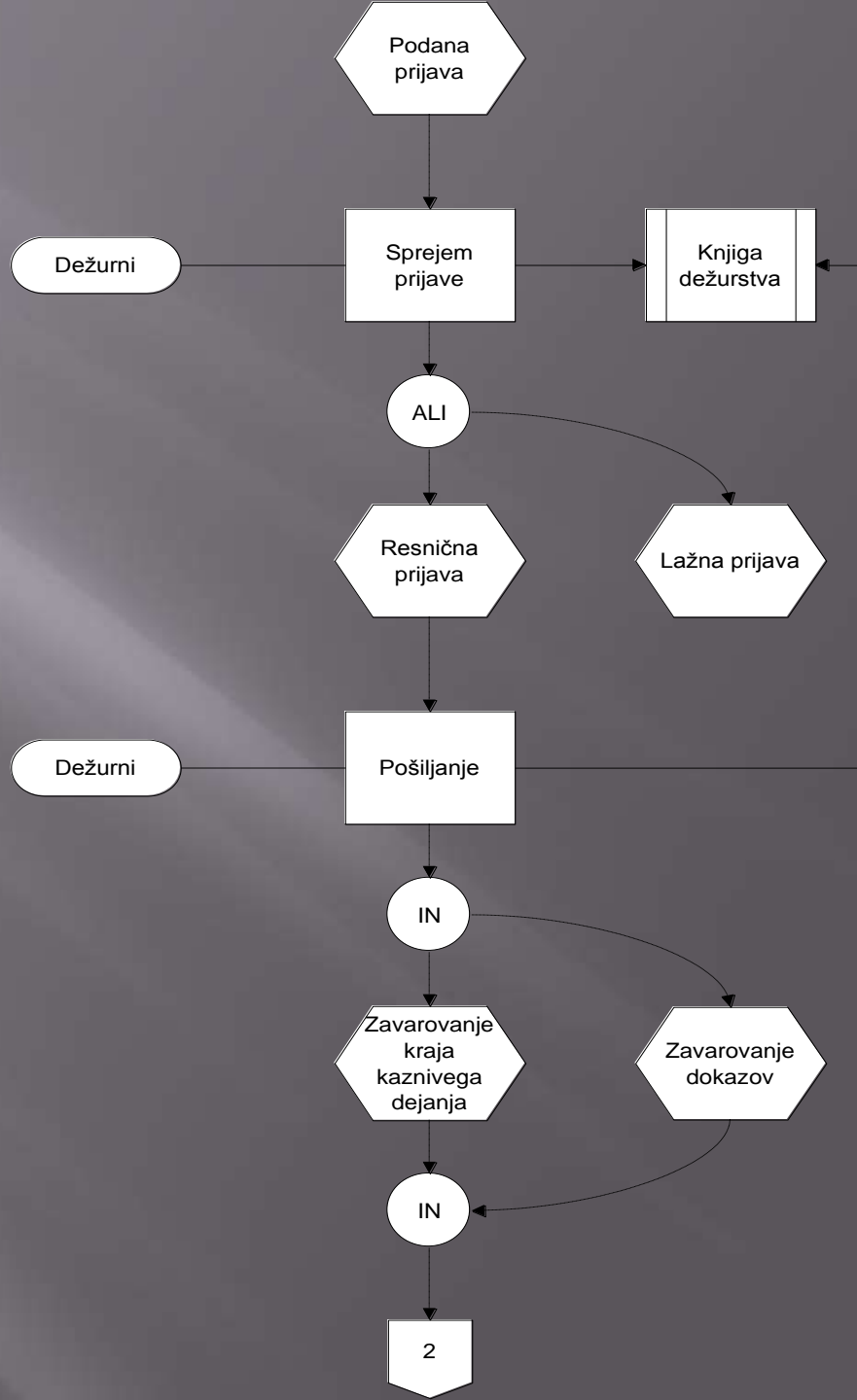
Informacijski
objekt

- Označuje informacijski objekt (dokument, zbirka podatkov, baza podatkov idr.), ki se potrebuje za izvedbo določene aktivnosti ali je rezultat te izvedbe. Nastopa samo v povezavi z aktivnostjo.

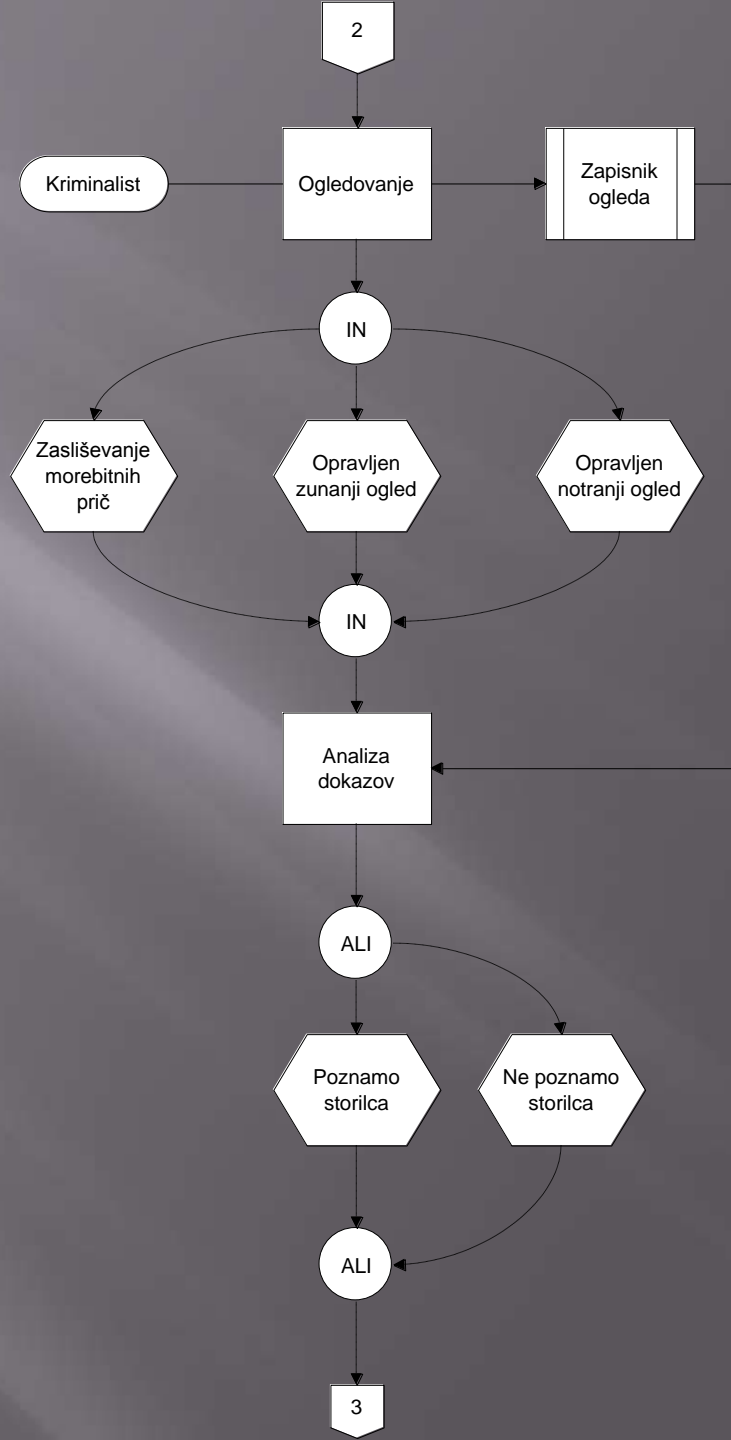
- Kontrolni tok, ki nakazuje potek izvajanja procesa: medsebojno povezuje dogodke, aktivnosti in logične povezovalnike.

- Povezovalnik strani

KONTROLNI POGLED (eEPC diagram): Prijava tatvine – 1. del

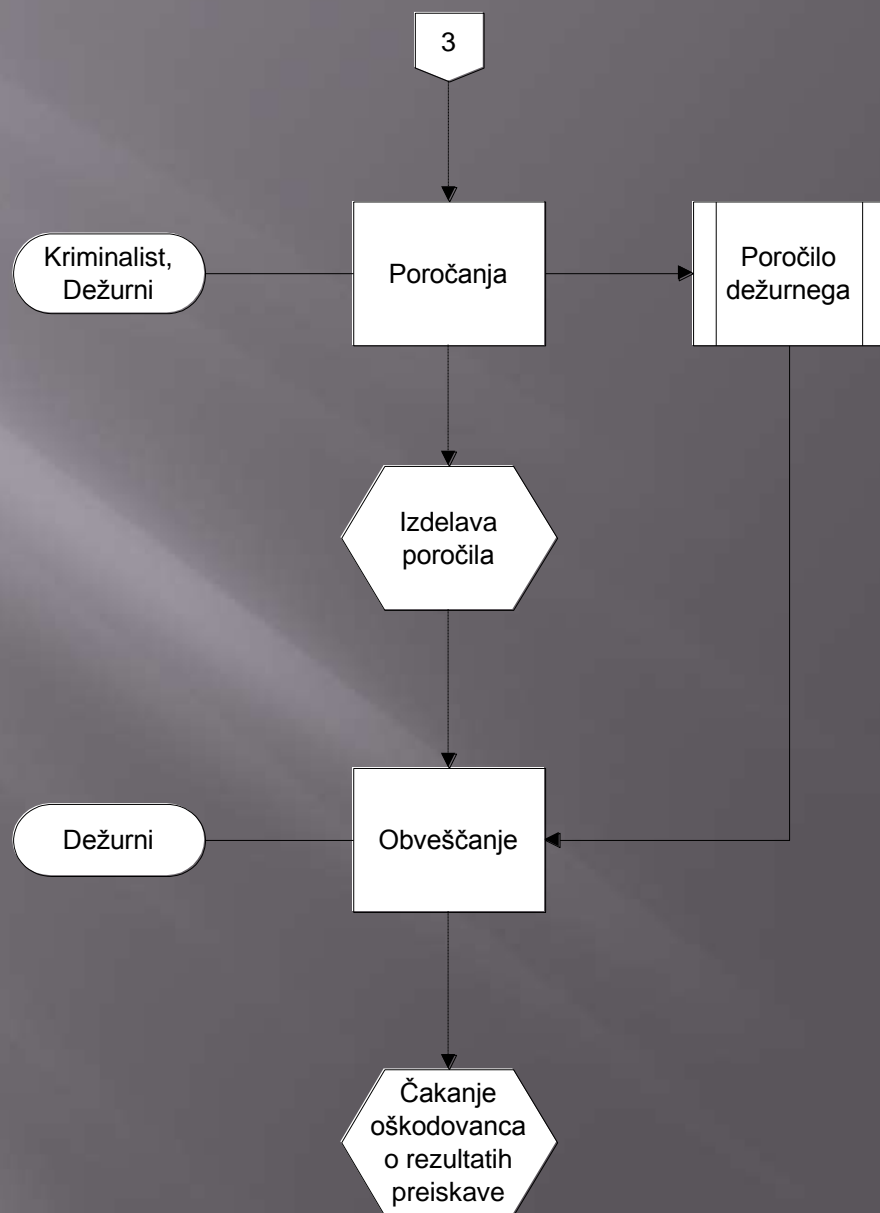

KONTROLNI POGLED (eEPC diagram): Prijava tatvine – 2. del

KONTROLNI POGLED (eEPC diagram): Prijava tatvine – 3. del

VIDIKI RAZVOJA IS

TEHNOLOŠKI IZZIVI

- nenehno povečevanje procesne moči,
- razvoj interneta / svetovnega spleta,
- naraščajoča kompleksnost IS,
- vedno večja tehnološka odvisnost (zanesljivost / varnost).

POSLOVNI IZZIVI

- **dolgoročno načrtovanje razvoja informacijske infrastrukture:**
  - **spremljanje tehnoloških razvojnih trendov,**
  - **integracija tehnologij.**
- **naložbeni vidik,**
- **organizacijski vidik,**
- **kadrovski vidik.**

KLJUČNI DEJAVNIKI USPEŠNEGA RAZVOJA IS

- jasno opredeljeni cilji organizacije,
- opredeljeni ključni dejavniki uspeha in vloga IS,
- dolgoročno načrtovanje informatike,
- sodelovanje in podpora vodstva,
- sodelovanje uporabnikov,
- projektni pristop,
- uporaba sodobnih metodoloških pristopov,
- uporaba sodobnih informacijskih orodij,
- inovativna prenova poslovnih procesov.

POTREBNA ZNANJA INFQRMATIKOV IN UPORABNIKOV ZA USPEŠEN RAZVOJ IS

**Strokovna znanja
obravnavanega področja**

**Informacijska
znanja**

POTREBNO ZNANJE INFORMATIKOV

POTREBNO ZNANJE UPORABNIKOV

**Spekter potrebnih znanj pri razvoju
novih
informacijskih sistemov**

JEZIKI ČETRTE in PETE GENERACIJE

- **Razvoj 4GL**
- **Razvoj 5GL**
- **Razvojni in obratovalni stroški**
- **Optimiranje stroškov**

POSLOVNI VIDIKI

- **spremenjena vloga informatike v poslovnih sistemih sodobnih organizacij;**
- **od avtomatizacije k informatizaciji;**
- **informatika kot samostojna poslovna funkcija;**
- **od "AOP" centra k "štabni službi za informatiko";**
- **od operativne k strateški ravni menedžmenta.**